

forudsætter en saadan storstilet Udnyttelse ved omfattende Afvanding, Udvinning af Tørv efter de mest moderne Metoder, Bygning af Elektricitetsværker og Levering af Strøm ud til Forbrugerne i Omegnen eller i dog ikke alt for stor Afstand til saadanne Priser, som man til enhver Tid kan betale for Kraft. Dette Projekts Gennemførelse vil koste 4 Mill. Kr. Naar man nu erindrer, at her kan være Tale om at betale en 2—3—4 Mill. Kr., hvor meget det nu er, for Moserne, og hvis man saa forestiller sig saadanne Anlæg, et i den ene og et i den anden Mose, er vi allerede oppe paa en halv Snes Millioner Kroner som Kapitalanlæg. Nu er det klart, at har man foretaget de første Arbejder, den foreløbige Overfladeafvanding, Sporanlægget og Kanal-anlægget, vil der være udført saa meget Arbejde, at man i Mellemtiden har kunnet undersøge og studere dette Projekt, saa at man, lad os sige efter 2 Aars Forløb, vil kunne sige: Dette er godt. Man kan faa private til at gøre det, eller maaske ønsker Staten at gøre det til den Tid; det er muligt. Men det kan ogsaa tænkes, at man til det Tidspunkt ganske maa opgive den Tanke, fordi i Mellemtiden Kulpriserne er kommet i et saadant Niveau, at Planen ikke vil kunne lønne sig, og saa vil ingen gøre det. Saa staar der dette tilbage, at man kan gøre, som det ogsaa er blevet gjort, gnave sig ind i Mosen fra Kanten, alt efter som det lønner sig for den private Virksomhed at drive disse Tørvemoser, og saa vil det hele trække meget længere ud, thi det vilde kun være en Fortsættelse af det, der sker nu. Der er jo stadig og ikke mindst under Krigen blevet optaget en ikke ringe Tørvfabrikation begge Steder, som vilde have været endnu større, hvis vi havde haft en større Arbejdskraft til Raadighed. Det, der har voldet Vanskeligheder ved disse Virksomheder, er, at man ingen Arbejdere har haft; men det er jo muligt, at vi i dette Foraar vil kunne faa ret betydelige Arbejdsstyrker derop. Men det maa dog erindres, at dertil kræves en hel Mængde Foranstaltninger, Bygning af alle disse Barakker o. s. v.; og kun efter det Omfang, hvori man kan tilfredsstille disse Forudbetingelser, kan man faa Folk derop. Mandskabet maa jo hentes langsejts fra, maaske helt fra København, saa det er ikke nogen let Opgave. Skulde vi være saa heldige at slippe over denne Periode i en ikke fjern Fremtid, vilde hele dette Motiv være bortfaldet, og saa er vi tillige i den Situation, at vi maa spørge: Er der økonomisk noget at opnaa, noget

at udrette ved de store Foretagender eller ikke? Da vilde det være overordentlig heldigt, om Staten til den Tid ikke var bundet paa anden Maade, end at den kunde slippe for at overtage Moserne mod de store Summer, som det til den Tid under de da forhaandenværende Forhold ikke vil være muligt at forrente.

Min Tanke med Kompromisset er da, at Staten ved Overenskomst sikrer sig Muligheden for at kunne udføre disse Arbejder uden at skulle være bundet til det, som Lovforslaget forudsætter. Det kan vi jo imidlertid optage en Forhandling om i Udvalget. Jeg kunde forestille mig efter den hele velvillige Behandling, den højtæredede Landbrugsminister har givet de af mig fremsatte Bemærkninger, at saavel han som Udvalgets Medlemmer kunde tænke sig en saadan Løsning, som i og for sig ingenlunde staar i Strid med det, som ogsaa jeg betragter som det bærende i Lovforslaget, nemlig Muligheden af at udføre et nyttigt Arbejde ved Hjælp af de arbejdsløse, et Arbejde, som muligvis ikke betaler sig særdeles godt, men som dog er rimeligt og fornuftigt og *kan* give et Resultat, og hvorved man undgaar, at de arbejdsløse til ingen Nytte maa gaa og hæve Understøttelse uden at faa Lov til at arbejde.

Formanden: Folketingsmanden for Odense Amts 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Gunnar Fog-Petersen: Jeg forstaaer det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss) saaledes, at ogsaa han er villig til at forhandle om det Princip, der er nedlagt i Lovforslaget, og som det naturligvis er meget rigtigt at fastholde, nemlig Statens Overtagelse først og fremmest for den samlede Plans Skyld, thi hele Spørgsmaalet er efter min Mening af en saadan Art, at det er Mosernes fremtidige Kultivering efter en af Staten fastsat Plan, der er Kærnepunktet i Sagen, og at det for at skaffe Arbejde i indeværende Aar ikke vil være forsvarligt at sætte dette store Arbejde i Gang; det er et nyttigt Sidehensyn, der kommer til samtidig med, at man tager det andet op.

Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds sagde, at han fastholdt sin Betragtning, at de Raamaterialier, der laa i Jorden, kun maatte sættes meget lavt. Det ærede Medlem sagde under Finanslovbehandling, at de havde slet ingen Værdi; det ærede Medlem sagde: Det er